

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. S.24.0057.N

F.A.,

eiser,

aan wie rechtsbijstand is verleend bij beschikking van 5 september 2024 (nr. ...)

vertegenwoordigd door mr. Beatrix Vanlerberghe, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 2000 Antwerpen, Amerikalei 187/302, waar de eiser woonplaats kiest,

tegen

SOCIETE ANONYME DES AUTOBUS REGIONAUX nv, met zetel te 4720 Kelmis, Lütticher Strasse 268, ingeschreven bij de KBO onder het nummer 0405.685.969,

verweerster.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het arbeidshof te Luik, afdeling Luik, van 19 februari 2024, in het Duits gewezen.

Raadsheer Ann De Wolf heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft geconcludeerd.

II. CASSATIEMIDDELEN

De eiser voert in zijn verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, twee middelen aan.

III. BESLISSING VAN HET HOF***Beoordeling******Eerste middel***

1. In zijn verzoekschrift op 15 juni 2022 neergelegd ter griffie van de arbeidsrechtbank te Eupen verzocht de eiser de rechtbank om het ontslag zonder opzegtermijn, gevoegd bij dit verzoek, te controleren.

2. De appelrechter die oordeelt dat het voormelde gedinginleidende verzoekschrift een verzoek om een onderzoek bevat, maar “*geen concrete veroordeling, zoals bijvoorbeeld een opzeggingsvergoeding*” geeft van het verzoekschrift geen uitleg die met de bewoordingen ervan onverenigbaar is en miskent derhalve de bewijskracht ervan niet.

Het middel kan in zoverre niet worden aangenomen.

3. Krachtens artikel 861, eerste lid, Gerechtelijk Wetboek kan de rechter een proceshandeling alleen dan nietig verklaren of het niet-naleven van een termijn die op straffe van nietigheid is voorgeschreven sanctioneren, indien het aangeklaagde verzuim of de aangeklaagde onregelmatigheid de belangen schaadt van de partij die de exceptie opwerpt.

Deze bepaling onderstelt dat de partij die de exceptie opwerpt door het verzuim of de onregelmatigheid haar rechten in het geding redelijkerwijze niet of niet volledig heeft kunnen laten gelden binnen de normale procesgang.

De rechter gaat na of het aangeklaagde verzuim de belangen schaadt van de partij die de exceptie opwerpt en oordeelt onaantastbaar over het oorzakelijk verband tussen de ingeroepen belangenschade van die partij en het aangeklaagde verzuim of onregelmatigheid. Het Hof kan niettemin nagaan of de rechter uit de feiten die hij vaststelt, geen gevolgen trekt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord.

4. De appelrechter stelt vast dat de eiser noch in het gedinginleidende verzoekschrift noch in een conclusie voor de eerste rechter een concrete vordering stelt en dat hij pas in hoger beroep, vertegenwoordigd door een advocaat, bij appelconclusie een concrete vordering stelt.

5. Met de reden uiteengezet onder r.o. 2 en met de reden dat de verweerster zich door de niet-geconcretiseerde vordering niet voldoende heeft kunnen verweren en haar belangen geschaad zijn, verwerpt en beantwoordt de appelrechter het verweer van de eiser dat er in de concrete omstandigheden geen sprake kan zijn van belangenschade gelet op de daadwerkelijke verdediging door de verweerster, en kan hij wettig oordelen dat de belangen van de verweerster geschaad werden in de zin van artikel 861, eerste lid, Gerechtelijk Wetboek.

Het middel kan in zoverre niet worden aangenomen.

Tweede middel

4. De in het eerste middel vergeefs bekritiseerde reden dat het verzoekschrift nietig is, draagt de beslissing van de appelrechter tot afwijzing van de vordering.

Het middel dat opkomt tegen een overtollige reden kan niet tot cassatie leiden en is bijgevolg, bij gebrek aan belang niet ontvankelijk.

Dictum

Het Hof,

Verwerpt het cassatieberoep.

Veroordeelt de eiser tot de kosten.

Bepaalt de kosten voor de eiser op 345,24 euro in debet.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, derde kamer, samengesteld uit sectievoorzitter Bart Wylleman, als voorzitter, en de raadsheren Sven Mosselmans, Myriam Ghyselen, Bruno Lietaert, Ann De Wolf, en in openbare rechtszitting van 20 oktober 2025 uitgesproken door sectievoorzitter Bart Wylleman, in aanwezigheid van advocaat-generaal Henri Vanderlinden, met bijstand van griffier Mike Van Beneden.

M. Van Beneden

A. De Wolf

B. Lietaert

M. Ghyselen

S. Mosselmans

B. Wylleman

VOORZIENING IN CASSATIE

VOOR: De heer **A.F.**, aan wie het voordeel van de kosteloze rechtspleging werd toegekend bij beschikking van het Bureau voor Rechtsbijstand van 5 september 2024,

eiser tot cassatie,

bijgestaan en vertegenwoordigd door ondergetekende advocaat bij het Hof van Cassatie Beatrix Vanlerberghe, met kantoor te 2000 Antwerpen, Amerikalei 187/302, bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan,

TEGEN: De NV **SOCIETE ANONYME DES AUTOBUS REGIONAUX**, met zetel te 4720 Kelmis, Lütticher Straße 268, met ondernemingsnummer 0405.685.969,

verweerster in cassatie,

*

* *

Aan de heren Eerste Voorzitter en Voorzitter van het Hof van Cassatie,

Aan de Dames en Heren Raadsheren in het Hof van Cassatie,

Hooggeachte Dames en Heren,

Eiser heeft de eer een arrest aan uw beoordeling voor te leggen dat op tegenspraak tussen de partijen op 19 februari 2024 werd uitgesproken door de vierde kamer van het arbeidshof te Luik, afdeling Luik (2023/AL/323).

FEITEN EN PROCEDUREVOORGAANDEN

1. Met ingang van 1 december 2021 werd eiser tewerkgesteld bij verweerster. Hij werd bij brief van 8 juni 2022 om dringende redenen ontslagen.

2. Op 15 juni 2022 stuurde eiser een verzoekschrift toe aan de arbeidsrechtbank te Eupen waarin gevraagd werd het ontslag om dringende redenen te controleren.

Verweerster voerde bij conclusie van 3 oktober 2022 aan dat het voorwerp van de vordering onduidelijk was, zodat de vordering onontvankelijk, minstens ongegrond was.

Bij vonnis van 23 maart 2023 werd de vordering onontvankelijk verklaard.

3. Bij verzoekschrift van 6 juli 2023 stelde eiser hoger beroep in.

In het thans voor uw Hof bestreden arrest wordt het hoger beroep onontvankelijk maar ongegrond verklaard.

*

* *

EERSTE MIDDEL TOT CASSATIE

Geschonden wetsbepalingen

- Artikelen 704, §1, 860, 861 en 1034ter van het Gerechtelijk Wetboek,

Aangevochten beslissing

De appelrechters bevestigen het vonnis van de eerste rechter en beslissen dat het oorspronkelijke verzoekschrift nietig is, op grond van de volgende motieven:

“1. Relevanter Sachverhalt

Herr A war seit dem 1.12.2021 bei S. als Busfahrer beschäftigt.

Durch Einschreibebrief vom 8.6.2022 wurde ihm aus schwerwiegendem Grund gekündigt.

Am 15.6.2022 hat Herr A beim Arbeitsgericht Eupen folgendes Aktenstück hinterlegt

„Erhebung einer Klage

Sehr geehrte Damen und Herren,

um mögliche Benachteiligungen zu vermeiden erhebe ich hiermit eine Klage gegen den Arbeitgeber K.S., Geschäftsführer Herrn M.M., Adresse: Lütticher Straße 268-270, 4720 Kelmis.

Begründung:

Fristlose Kündigung aus dem Grund eines davor geschehenen Ereignisses.

Mit Bitte um Überprüfung

Eine Kopie des Arbeitsvertrags sowie die Mitteilung des Arbeitgebers sind beigelegt.“

Durch Schlussanträge vom 3.10.2022 hat S. aufgeworfen, dass die Klage keinen Gegenstand habe und somit nicht ersichtlich sei, welche Forderungen Herr A geltend machen wolle und dass es sich um eine obscuri libelli handele, wonach die Klage für unzulässig erklärt werden müsse. Hilfsweise wird beantragt, die Klage als unbegründet zu erklären.

In seinen Hauptschlussanträgen vom 19.10.2022 schildert Herr A seine Sicht des Sachverhaltes, der zur Kündigung geführt hat. Die Schlussanträge schließen wie folgt:

„Geehrte Richterinnen und Richter, wird von Ihnen meine Reaktion auf die Aktion von dem Unbekannten, der sich bei mir als Geschäftsführer vorgestellt hat, rechtmäßig als schwerwiegender Grund zum Beenden mein Arbeitsverhältnis fristlos betrachtet, wird sich die Sache dann insoweit beendet, und ich werde dagegen keinen Widerspruch einlegen.

Aber wenn Sie betrachten dass diese fristlose Kündigung dem belgischen Gesetz nicht entspricht, und dass ich nicht rechtmäßig behandelt oder voll oder teilweise benachteiligt bin, werde ich mich nach dem belgischen Gesetz richten und meine Ansprüche unter denen Entschädigung wegen Benachteiligung von dem/der Beklagten anfordern.“

In ihren zusätzlichen Schlussanträgen wiederholt S. ihre vorherige Argumentation geht aber auch auf den Grund des Streitfalles ein und schließt daraus, dass die Entlassung aus schwerwiegendem Grund ordnungsgemäß und begründet sei.

Es wird beantragt, dass die Klage folglich für unzulässig und hilfsweise für unbegründet erklärt wird.

In seinen zusätzlichen Schlussanträgen vom 15.12.2022 geht Herr A erneut auf den Sachverhalt ein, ohne jedoch irgendeine konkrete Forderung geltend zu machen.

In ihren Syntheseschlussanträgen vom 31.1.2023 beantragt S. erneut, dass die Klage für unzulässig und hilfsweise für unbegründet erklärt wird.

Bei der mündlichen Verhandlung vom 23.2.2023 vor dem Arbeitsgericht war Herr A weder anwesend, noch hat er sich vertreten lassen.

2. Das angefochtene Urteil

Das angefochtene Urteil vom 23.3.2023 erklärt die Klage für unzulässig. Herr A wurde zu den Verfahrenskosten in Höhe von 1.800 € PKV und 22 € als Beitrag für den Fonds für den weiterführenden juristischen Beistand verurteilt.

Das Urteil wurde am 16.6.2023 zugestellt.

3. Die Berufung und das weitere Verfahren

Durch Antrag, hinterlegt bei der Kanzlei des Hofes am 6.7.2023, hat Herr A Berufung gegen das Urteil eingelegt.

Nach einer kurzen Schilderung des Sachverhaltes, schreibt er:

„Nach dem ich mich von einer Fachperson beraten ließ, wendete ich mich direkt an das Arbeitsgericht Eupen und ich versuchte festzustellen durch das kurze Schreiben der Klage vom 15.06.20221 ob ich auf dem richtigen Weg war, dass ich es ohne Gewerkschaft oder Rechtsanwalt machen darf, da die Beraterin mir empfohlen hat, dass ich mich an eine Gewerkschaft oder einen speziellen Anwalt wenden soll.

Am 01.09.2022 war ich zur öffentlichen Sitzung dieser Angelegenheit beim Gericht Eupen erschienen. Die Anwältin der Beklagte war in der Meinung, ich muss alles vorlegen bzw. einreichen. Der Richter hat Ihr gesagt, dass ich alles eingereicht habe, und schließ an fraglich, was sie noch will? (so der Richter) und er blätterte meine von mir eingereichten Unterlagen durch. Aber nach kurzem Gespräch, wurde die einvernehmliche Vereinbarung abgemacht (Schlussanträge).

Der Richter hat mir auch empfohlen einen Anwalt einzuschalten.

Meiner Auffassung nach diese einvernehmliche Vereinbarung war, um die Lücke der Formalität meinerseits zu bedecken (Warum dann waren die Schlussanträge und die Vereinbarung in diesem Bezug?)

Außerdem ich habe in meinen Schlussanträgen geschrieben was ich durch meine Klage erreichen wollte, indem ich geschrieben habe, ich richte mich in diesem Bezug nach dem belgischen Gesetz (hier wird gemeint die Rechte, die mir der Gesetzgeber in dieser Hinsicht gegeben hat)

Also wegen Mangel an Formalitäten und meinen Handlungen, die interpretierend meinerseits, böswillig von dem Gericht eingestuft waren wurde die Klage von dem Arbeitsgericht Eupen als unzulässig erklärt.“

Durch Verfügung vom 21.9.2023 wurde ein Fristenkalender festgelegt wonach Herr A bis zum 15.11.2023 (Schlussanträge) und 15.12.2023 (Syntheseschlussanträge) Zeit hatte seine Schlussanträge zu hinterlegen.

Herr A (mittlerweile vertreten durch einen Anwalt) hat seine Schlussanträge am 30.11.2023 hinterlegt, zwar nach Verstreichen der ersten Frist aber vor dem der zweiten. Es gibt folglich keinerlei Grund diese Schlussanträge von der Verhandlung auszuschließen. Der dahingehende Antrag von S. ist nicht begründet.

Durch diese Schlussanträge beantragt Herr A:

„Das angefochtene Urteil zu annullieren und aufzuheben

Neu urteilend

Für Recht erkennen dass die Klage zulässig ist im Sinne der Art. 17 und 18 Gerichtsgesetzbuches da der Antragsteller ein begründetes bestehendes Interesse hat

Die Anträge bezüglich der Nichtigkeitserklärung der Einleitung als unbegründet abzuweisen denn die Gegenseite hat keine Nachteile erlitten, Die Gegenseite hat sich gegen den Vorwurf der unberechtigten Fristlosen Kündigung wehren können und effektiv gewehrt

Hilfsweise falls das Berufungsgericht es als notwendig ansieht die einleitungsklage gemäß den gesetzlichen Vorschriften durchzuführen so ist dies anzuordnen

Für Recht erkennen das der Antragsteller seine Forderungen im Rahmen der Berufungsinstanz deutlich mitteilt und entsprechend das Gericht mit der Bewertung dieser Forderungen befasst.

Für Recht erkennen das die angeblichen Vorfälle vom 03/06/2022 offensichtlich keine schwerwiegende Vertragsverletzung darstellen die eine Fortsetzung der Beschäftigung des Antragstellers unmöglich gemacht hätte. Und festzuhalten das auf dieser Basis auch keinen Fristlose aus schwerwiegendem Grund berechtigt war.

Bezüglich der Vorfälle vom 07/06/2022 festzuhalten das diese sich nach der Arbeitszeit ereignet haben und das der Auslöser dieser verbalen Auseinandersetzung das Verhalten der Mitarbeiter des Arbeitgebers sind die den Antragsteller offensichtlich provozierten. Dieser Sachverhalt bildet keine Grundlage für eine Fristlose Kündigung aus schwerwiegendem Grund;

Die Klage auf Zahlung einer Kündigungsfristausgleichsentschädigung für zulässig und begründet zu erklären

Den Arbeitgeber verurteilen zur Zahlung einer Kündigungsfristausgleichsentschädigung in Höhe von 12 Wochen Gehältern Netto plus Zinsen zum gesetzlichen Zinssatz ab 08/06/2022 bis zur Zahlung

Die Klage auf Entschädigung wegen Offensichtlich unvernünftiger Kündigung für zulässig und begründet zu erklären.

Den Arbeitgeber verurteilen zur Zahlung einer Entschädigung von 17 Wochengehältern Netto Plus Zinsen ab 08/06/2022.

Die Gegenseite verurteilen zur Zahlung der Kosten beider Instanzen.

Die Kosten werden abgerechnet für den Antragsteller auf 1650 Euro hilfsweise sollte der wider Erwarten unterliegen so ist eine minimale Prozesskostenvergütung zu seinen Lasten zu gewähren in Anbetracht der Tatsache das der Antragsteller Rechtshilfe berechtigt der zweiten Linie ist.“

S. beantragt:

Hauptsächlich, in limine litis, die Berufung von Herrn A wegen Nichtigkeit für unzulässig erklären;

Hilfsweise, das ergangene Urteil bestätigen und die Klage von Herrn A für unzulässig zu erklären;

Äußerst hilfsweise, die Klage für verjährt oder unbegründet erklären.

In jedem Fall Herrn A zu den Kosten, inklusive Prozesskostenvergütung zu verurteilen, die von der S. SA wie folgt liquidiert werden:

- PKV erste Instanz: 1.800 Euro

- PKV Berufungsinstanz: 1.800 Euro

(...)

5. Beurteilung

1. Die Nichtigkeit der ursprünglichen Klage.

Artikel 1034, 4° des GGBs bestimmt dass:

„Die Antragschrift enthält, unter Androhung der Nichtigkeit:

(...)

4. den Gegenstand der Klage und eine kurz gefasste Darlegung der Klagegründe

(...)

Der Gegenstand der Klage entspricht der Verurteilung die der Kläger zu Lasten seines Gegners beantragt

Im vorliegenden Fall beinhaltet die Klageschrift die Bitte einer „Überprüfung“ aber keinerlei Antrag auf eine konkrete Verurteilung z.Bsp. einer Kündigungsausgleichsschädigung.

Auch in dem im weiteren Verlauf des Verfahrens hinterlegten Schlussanträgen wird keine konkrete Verurteilung beantragt.

Jede Verurteilung, die das Gericht ausgesprochen hätte, wäre ultra petita gewesen.

Aufgrund der nicht konkretisierten Forderung konnte sich S. nicht ausreichend verteidigen und ihren Interessen wurde geschadet, so dass o.e. Artikel 861 Absatz 1 GGB nicht zum Tragen kommt.

Da Herr A bei der mündlichen Verhandlung weder erschienen noch vertreten war, machte es auch keinen Sinn, irgendwelche Maßnahmen zur Heilung der Nichtigkeit gemäß dem 2. Absatz des Artikels 961 anzuordnen.

Das erstinstanzliche Verfahren ist mit dem ergangenen Urteil abgeschlossen und der Hof kann ohnehin nicht anordnen die Einleitungsklage gemäß den gesetzlichen Vorschriften durchzuführen.

Die ursprüngliche Klage ist nichtig.”

(bestreden arrest, blz. 3-8)

Vrije vertaling :

“1. Relevante feiten

[Eiser] was sinds 1 december 2021 in dienst van [verweerster] als buschauffeur.

Bij aangetekende brief van 8 juni 2022 werd hij ontslagen om dringende redenen.

Op 15 juni 2022 diende [eiser] het volgende document in bij de Arbeidsrechtbank van Eupen

“Indiening van een vordering

Geachte heer, geachte mevrouw,

Teneinde mogelijke benadeling te vermijden, dien ik hierbij een vordering in tegen de werkgever K.S., zaakvoerder de heer M.M., adres: Lütticher Straße 268-270, 4720 Kelmis.

Gronden:

Ontslag zonder opzegtermijn wegens een eerdere gebeurtenis.

Met een verzoek om verificatie

Een kopie van de arbeidsovereenkomst en de mededeling van de werkgever zijn bijgevoegd.”

Bij conclusie van 3 oktober 2022 heeft [verweester] aangevoerd dat de vordering geen voorwerp heeft en dat derhalve niet duidelijk is welke vorderingen [eiser] wenst in te stellen en dat sprake is van een obscuri libelli, op grond waarvan de vordering niet-ontvankelijk moet worden verklaard. Subsidiar wordt verzocht de vordering ongegrond te verklaren.

In zijn conclusie van 19 oktober 2022 beschrijft [eiser] zijn visie op de feiten die tot het ontslag hebben geleid. De conclusie besluit als volgt:

“Geachte rechters, als u mijn reactie op het optreden van de onbekende persoon die zich aan mij voorstelde als de zaakvoerder een zwaarwichtige reden vindt om mijn arbeidsrelatie zonder opzegtermijn te beëindigen, dan eindigt de zaak wat dat betreft en zal ik daartegen niet opkomen.

Maar als u van mening bent dat dit ontslag zonder opzegtermijn niet in overeenstemming is met de Belgische wetgeving en dat ik niet rechtmatig ben behandeld of dat ik geheel of gedeeltelijk ben benadeeld, zal ik de Belgische wetgeving toepassen en mijn aanspraken, waaronder een schadevergoeding wegens benadeling, opeisen bij de verweerder(s).”

In haar aanvullende conclusie herhaalt [verweester] haar eerdere argumentatie, maar gaat ook in op de grond van het geschil en concludeert dat het ontslag om dringende redenen wettig en gegrond was.

Er wordt verzocht de vordering niet-ontvankelijk en, subsidiar, ongegrond te verklaren.

In zijn aanvullende conclusie van 15 december 2022 herhaalt [eiser] de feiten van de zaak zonder echter een specifieke vordering in te stellen.

In zijn syntheseconclusies van 31 januari 2023 verzoekt [verweerster] opnieuw om de vordering niet-ontvankelijk en, subsidiair, ongegrond te verklaren.

[Eiser] was niet aanwezig noch vertegenwoordigd op de terechtzitting van 23 februari 2023 voor de arbeidsrechtbank.

2. Het beroepen vonnis

Het beroepen vonnis van 23 maart 2023 verklaart de vordering niet-ontvankelijk. [Eiser] wordt veroordeeld tot de kosten ten bedrage van € 1.800 RPV en € 22 als bijdrage in het fonds tweedelijnsbijstand.

Het vonnis werd op 16.6.2023 betekend.

3. Het hoger beroep en de verdere procedure

Bij verzoekschrift neergelegd ter griffie van het hof op 6.7.2023, heeft [eiser] hoger beroep ingesteld tegen het vonnis.

Na een korte beschrijving van de feiten van de zaak schrijft hij:

„Na advies te hebben gekregen van een professioneel, ben ik rechtstreeks naar de arbeidsrechtbank van Eupen gegaan en heb ik via de korte brief van 15/06/2021 proberen vast te stellen of ik op de goede weg was, dat ik het zonder vakbond of advocaat mocht doen, want de adviseur raadde mij aan om naar een vakbond of een specifieke advocaat te gaan.

Op 1 september 2022 was ik aanwezig op de openbare zitting van deze zaak in de rechtbank van Eupen. De raadsman van de verweerder was van mening dat ik alles moest voorleggen of indienen. De rechter zei haar dat ik alles had ingediend en vroeg vervolgens wat ze nog meer wilde? (volgens de rechter) en hij bladerde door de documenten die ik had ingediend. Maar na een kort gesprek werd er een akkoord bereikt wat betreft de procedurekalender.

De rechter raadde me ook aan om een advocaat te raadplegen.

Naar mijn mening was dit akkoord bedoeld om de formele gebreken van mijn kant te herstellen (waarom dan de conclusies en het akkoord hieromtrent?).

Bovendien heb ik in mijn conclusies geschreven wat ik met mijn vordering wilde bereiken, door te schrijven dat ik mij dit opzicht naar

de Belgische wet richtte (dat wil zeggen de rechten die de wetgever mij in dit opzicht heeft gegeven).

Wegens formele gebreken en mijn handelen, die naar mijn mening, door de rechtbank als te kwader trouw werden geïnterpreteerd, werd de vordering door de Arbeidsrechtbank van Eupen onontvankelijk verklaard.”

Bij beschikking van 21.9.2023 werd een procedurekalender opgesteld volgens dewelke [eiser] tot 15.11.2023 (conclusies) en 15.12.2023 (syntheseconclusies) de tijd had om zijn conclusies in te dienen.

[Eiser] (inmiddels vertegenwoordigd door een advocaat) diende zijn conclusies in op 30 november 2023, na het verstrijken van de eerste termijn maar vóór de tweede. Er is derhalve geen reden om deze conclusies uit de debatten te weren. Het verzoek van [verweerster] daartoe is niet gegrond.

Met deze conclusies verzoekt [eiser]:

“Het bestreden vonnis te vernietigen en ongedaan te maken.

Opnieuw oordelend

Voor recht te zeggen dat de vordering ontvankelijk is in de zin van de artikelen 17 en 18 van het Gerechtelijk Wetboek, aangezien verzoeker een rechtmatig en actueel belang heeft

Het verzoek tot nietigverklaring van de inleidende akte ongegrond te verklaren omdat de tegenpartij geen schade heeft geleden, de tegenpartij zich heeft kunnen verdedigen en ook effectief verdedigd tegen de grief van onrechtmatig ontslag zonder opzegtermijn

Subsidiair, indien het arbeidshof van beroep het noodzakelijk acht de inleidende akte in overeenstemming te brengen met de wettelijke voorschriften, dit te gelasten

Voor recht te zeggen dat de verzoeker zijn vorderingen in de beroepsprocedure duidelijk uiteenzet en dat de rechter de gegrondheid van deze vorderingen dienovereenkomstig beoordeelt

Voor recht te zeggen dat de genoemde incidenten van 03/06/2022 kennelijk geen ernstige wanprestatie vormen die de voortzetting van verzoekers tewerkstelling onmogelijk zou hebben gemaakt. En vast te stellen dat op grond hiervan geen ontslag zonder opzegtermijn wegens dringende reden gerechtvaardigd was.

Met betrekking tot de incidenten van 07/06/2022 vast te stellen dat deze zich na werktijd hebben voorgedaan en dat de aanleiding voor

deze woordenwisseling het gedrag was van de werknemers van de werkgever die verzoeker duidelijk hebben geprovoceerd. Deze feiten vormen geen grond tot ontslag zonder opzegtermijn wegens een ernstige reden.

De vordering tot betaling van een opzegvergoeding ontvankelijk en gegrond te verklaren

De werkgever te veroordelen tot betaling van een opzegvergoeding van 12 weken nettoloon, vermeerderd met de wettelijke interest vanaf 08/06/2022 tot op de dag van betaling

De vordering tot schadevergoeding wegens kennelijk onredelijk ontslag ontvankelijk en gegrond te verklaren

De werkgever te veroordelen tot betaling van een vergoeding van 17 weken nettoloon vermeerderd met interest vanaf 08/06/2022

De wederpartij te verwijzen in de kosten van beide instanties.

De kosten vast te stellen op 1650 euro voor eiser, subsidiair, indien eiser tegen de verwachting in verliest, een minimale rechtsplegingsvergoeding toe te kennen ten zijnen laste gelet op het feit dat eiser recht heeft op tweedelijnsbijstand.”

[Verweester] verzoekt:

In hoofdde, in limine litis, het beroep van [eiser] niet-ontvankelijk te verklaren wegens nietigheid;

In ondergeschikte orde, het gewezen vonnis te bevestigen en de vordering van [eiser] niet-ontvankelijk te verklaren;

In uiterst ondergeschikte orde, het beroep verjaard of ongegrond te verklaren.

In elk geval [eiser] te verwijzen in de kosten, met inbegrip van de gerechtskosten, die door [verweester] als volgt worden begroot:

- RPV eerste aanleg: 1.800 euro

- RPV hoger beroep: 1.800 euro

(...)

5. Beoordeling

1. De nietigheid van de oorspronkelijke vordering.

Artikel 1034, 4° van het Ger.W. bepaalt dat:

“Het verzoekschrift bevat, op straffe van nietigheid:

(...)

4. het voorwerp en de korte samenvatting van de middelen van de vordering

(...)”

Het voorwerp van de vordering komt overeen met de veroordeling die de verzoeker lastens zijn tegenpartij vordert.

In het onderhavige geval bevat het verzoekschrift een verzoek om een “onderzoek”, maar geen verzoek om een specifieke veroordeling, bijvoorbeeld een opzeggingsvergoeding.

Ook in de tijdens het verdere verloop van de procedure neergelegde conclusies wordt geen concrete veroordeling beoogd.

Elke veroordeling die de rechtbank zou hebben uitgesproken, zou ultra petita zijn geweest.

Door de niet geconcretiseerde vordering heeft S. zich niet voldoende kunnen verweren en zijn haar belangen geschaad, zodat artikel 861 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek niet van toepassing is.

Aangezien [eiser] ter terechtzitting niet aanwezig of vertegenwoordigd was, had het geen zin maatregelen te gelasten om de nietigheid op te heffen op grond van artikel 961, tweede alinea.

De procedure in eerste aanleg is afgesloten met het vonnis en het hof kan hoe dan ook niet gelasten dat een procedure wordt ingeleid overeenkomstig de wettelijke bepalingen.

Het oorspronkelijke verzoekschrift is nietig.”

Grievens

Overeenkomstig artikel 704, §1 van het Gerechtelijk Wetboek kunnen voor de arbeidsrechtbank hoofdvorderingen ingeleid worden bij verzoekschrift op tegenspraak, overeenkomstig de artikelen 1034bis tot 1034sexies.

Overeenkomstig artikel 1034ter, eerste lid, 4° van het Gerechtelijk Wetboek vermeldt het verzoekschrift op straffe van nietigheid het voorwerp en de korte samenvatting van de middelen van de vordering.

Overeenkomstig artikel 860 van het Gerechtelijk Wetboek kan, wat de verzuimde of onregelmatig verrichte vorm ook zij, geen proceshandeling worden nietig verklaard indien de wet de sanctie niet uitdrukkelijk heeft bevolen.

Overeenkomstig artikel 861, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek kan de rechter een proceshandeling alleen dan nietig verklaren indien het aangeklaagde verzuim of de aangeklaagde onregelmatigheid de belangen schaadt van de partij die de exceptie opwerpt. De belangenschade dient onderzocht te worden aan de hand van de concrete omstandigheden van de zaak.

Eiser voerde in conclusie aan dat de eerste rechter niet naar recht had beslist dat de gedinginleidende akte nietig was om reden dat eiser zijn vordering niet nauwkeurig had omschreven en verweerster hierdoor belangenschade had geleden. Eiser voerde aan dat er onmogelijk besloten kon worden tot belangenschade aan de zijde van verweerster aangezien zij uitvoerig had geconcludeerd en zeven bewijsstukken had voorgelegd en betoogd had dat het ontslag om dringende redenen gerechtvaardigd was.

Eiser voerde dit aan in de volgende bewoordingen :

“4) angeblichen Einrede Obscuri Libelli Bewertung des Sachverhalts

Das erste Gericht hat den Sachverhalt nicht gewürdigt sondern einfach lapidar vermerkt das der Antragsteller in der Verfahrens einleitenden Urkunde und in seinen Schriftsätzen dermaßen unklar gewesen sei das es nicht möglich sei hierauf zu Antworten.

Diese Behauptung des ersten Richters ist unrichtig denn die Gegenseite hat ausführlich Stellung genommen zum Sachverhalt und 7 Unterlagen hinterlegt.

Aus den Vorträgen der Parteien und der Unterlagen ist klar erkennbar worüber die Parteien streiten.

Der beklagte Arbeitgeber behauptete die fristlose Kündigung wegen schweren Vertragsbruch sei berechtigt.

Der Arbeitgeber legt Bescheinigungen vor eines Herr W. (Aktenstück 3 Gegenseite) eines Herrn D. (Aktenstück 5 Gegenseite) und eines Herrn V.M. und eines Herrn B.. Aktenstücke Gegenseite 6 und 7

Außerdem legt der Arbeitgeber das Kündigungsschreiben vom 08/06/2022 vor sowie das Begründungsschreiben der angeblich schwerwiegenden Gründe vom 09/06/2022 (Aktenstück 2 und 4 Gegenseite) .

Aus diesen Elementen ist klar ersichtlich das das Arbeitsgericht voll und ganz über den Vorfall und Sache informiert war.

Diese Unterlagen belegen sehr wohl das die Gegenseite in der Lage war sich zu verteidigen.

Diese Dokumente belegen eindeutig das die Stellungnahme im Urteils des ersten Richters nicht richtig ist.”

Vrije vertaling :

“4) Gestelde exceptie Obscuri Libelli Beoordeling van de feiten

De eerste rechter heeft de feiten van de zaak niet beoordeeld, maar alleen lapidair opgemerkt dat [eiser] in het inleidende verzoekschrift en in zijn pleidooien zo onduidelijk was dat het niet mogelijk was om daarop te antwoorden.

Deze stelling van de eerste rechter is onjuist, aangezien de wederpartij uitvoerig is ingegaan op de feiten van de zaak en 7 stukken heeft overgelegd.

Uit de stellingen van partijen en de stukken blijkt duidelijk waar partijen over twisten.

De verwerende werkgever stelde dat het ontslag zonder opzegtermijn om dringende redenen gerechtvaardigd was.

De werkgever heeft verklaringen overgelegd van de heer W. (stuk 3 van de tegenpartij), de heer D. (stuk 5 van de tegenpartij), de heer V.M. en de heer B. Stukken 6 en 7 van de tegenpartij

De werkgever legt ook de ontslagbrief van 08/06/2022 en de brief ter rechtvaardiging van de vermeende ernstige redenen van 09/06/2022 over (documenten 2 en 4 van de tegenpartij).

Uit deze elementen blijkt duidelijk dat de arbeidsrechtbank volledig op de hoogte was van het incident en de zaak.

Uit deze documenten blijkt duidelijk dat de tegenpartij zich kon verdedigen.

Uit deze documenten blijkt duidelijk dat het oordeel in het vonnis van de eerste rechter niet correct is.”

(Syntheseconclusie in hoger beroep van eiser, blz. 9, onder 4))

De appelrechters stellen vast dat

- Eiser op 15 juni 2022 een verzoekschrift ter griffie van de arbeidsrechtbank te Eupen heeft neergelegd waarin hij de rechtbank verzocht het ontslag zonder opzeggingstermijn te controleren,
- verweerster aanvoerde dat de vordering niet ontvankelijk diende te worden verklaard omdat het niet duidelijk is welke vordering eiser instelde,
- eiser vervolgens in conclusie te kennen gaf dat indien de rechtbank zou oordelen dat het ontslag zonder opzeggingstermijn onwettig is, hij overeenkomstig de Belgische wet een vordering tot schadevergoeding zou richten tegen de verweerder,
- verweerster in haar aanvullende syntheseconclusie opnieuw aanvoerde dat de vordering niet ontvankelijk was, maar zich ook ten gronde verdedigde en concludeerde dat het ontslag om dringende redenen wettig en gegrond was.

De appelrechters beslissen vervolgens dat eiser in zijn verzoekschrift geen concrete vordering instelde, zodat de verweerster zich niet afdoende kon verdedigen en haar belangen werden geschaad.

Door te beslissen dat eiser geen vordering formuleerde in het gedinginleidend verzoekschrift, terwijl eiser in het gedinginleidend verzoekschrift eiste dat de wettigheid van het ontslag om dringende redenen zou worden gecontroleerd, en derhalve impliciet maar zeker eiste dat voor recht gezegd zou worden dat het ontslag om dringende redenen onwettig was, schenden de appelrechters de bewijskracht van het gedinginleidend verzoekschrift (schending van de artikelen 5.64, 8.17 en 8.18 van het Burgerlijk Wetboek).

Door verder in algemene bewoordingen te beslissen dat verweerster zich onvoldoende kon verdedigen omdat eiser zijn vordering niet geconcretiseerd had, zodat haar belangen werden geschaad, terwijl uit de vaststellingen van de appelrechters en de wet blijkt dat

- eiser de zwakkere partij was die niet door een advocaat werd bijgestaan,
- eiser naderhand in conclusie aanspraak maakte op de in de arbeidsovereenkomstenwet bepaalde vergoedingen,
- verweerster zich vervolgens voor de eerste rechter daadwerkelijk verdedigd heeft tegen de vordering die ertoe strekte de wettigheid van het ontslag om dringende redenen te controleren, en verweerster in het bijzonder ten gronde heeft aangevoerd dat het ontslag om dringende redenen rechtmatig en gegrond was,
- de arbeidsovereenkomstenwet zeer uitdrukkelijk de strikte vereisten bepaalt waaronder een ontslag om dringende redenen mogelijk is evenals de verschuldigde vergoedingen wanneer het ontslag om

dringende redenen onwettig wordt bevonden (artikelen 35-42 van de arbeidsovereenkomstenwet),

zonder te concretiseren waarin precies, *gelet op deze concrete omstandigheden van de zaak*, de belangen van de verweerster werden geschaad, verantwoordden de appelrechters hun beslissing dat verweerster belangenschade leed, niet naar recht (schending van de artikelen 704, §1, 860, 861 en 1034ter, 4° van het Gerechtelijk Wetboek).

Verder laten de appelrechters na te antwoorden op het omstandig door eiser aangevoerde middel dat er *in de concrete omstandigheden van de zaak* geen sprake kon zijn van belangenschade aangezien verweerster zich voor de eerste rechter daadwerkelijk had verdedigd, had aangevoerd dat het ontslag om dringende redenen wel degelijk wettig was en hiertoe verschillende getuigenverklaringen had voorgelegd evenals de ontslagbrief van 8 juni 2022 en de motivering van het ontslag van 9 juni 2022 (schending van artikel 149 van de Grondwet).

TWEEDE MIDDEL TOT CASSATIE

Geschonden wetsbepalingen

- Artikel 2244 van het oud Burgerlijk Wetboek,
- Artikel 15 van de Arbeidsovereenkomstenwet van 3 juli 1978.

Aangevochten beslissing

De appelrechters beslissen dat vorderingen van eiser tot het bekomen van een opzeggingsvergoeding en een schadevergoeding wegens kennelijk onredelijk ontslag verjaard zijn, op grond van de volgende motieven :

“2. Darüber hinaus : Die zwischenzeitliche Verjährung der Klage

Durch Schlussanträge vom 30.11.2023, beantragt Herr A zum ersten Mal die Verurteilung von S. zur Zahlung einer Kündigungsfristausgleichsentschädigung in Höhe von 12 Wochen Gehältern und einer Entschädigung wegen offensichtlich unvernünftiger Kündigung von 17 Wochengehältern.

S. wirft die Verjährung der Klage aufgrund von Artikel 15 des Gesetzes über die Arbeitsverträge auf, der bestimmt, dass :

„Klagen die aus dem Vertrag entstehen, verjähren noch Vertragsende oder fünf Jahre nach dem Ereignis, das die Klage ausgelöst hat, wobei letztere Frist über den Zeitraum von einem Jahr nach Vertragsende nicht hinausgehen darf.“

Der Arbeitsvertrag wurde am 8.6.2022 beendet, so dass die Klage vom 30.11.2023 effektiv verjährt ist.”

Vrije vertaling :

“Bij conclusie van 30.11.2023 eist [eiser] voor het eerst de veroordeling van [verweerster] tot betaling van een opzeggingsvergoeding ten belope van 12 weken loon en een vergoeding wegens kennelijk onredelijk ontslag van 17 weken loon.

[Verweerster] werpt de verjaring op van de vordering op grond van artikel 15 van de Arbeidsovereenkomstenwet, dat bepaalt dat :

“De rechtsvorderingen die uit de overeenkomst ontstaan, verjaren één jaar na het eindigen van deze overeenkomst of vijf jaar na het feit waaruit de vordering is ontstaan, zonder dat deze termijn één jaar na het eindigen van deze overeenkomst mag overschrijden”.

De arbeidsovereenkomst werd op 8.6.2022 beëindigd, zodat de vordering van 30.11.2023 effectief verjaard is.”

Grievan

Overeenkomstig artikel 15 van de Arbeidsovereenkomstenwet verjaren de rechtsvorderingen die uit de overeenkomst ontstaan, één jaar na het eindigen van deze overeenkomst of vijf jaar na het feit waaruit de vordering is ontstaan, zonder dat deze termijn één jaar na het eindigen van deze overeenkomst mag overschrijden.

Overeenkomstig artikel 2244, §1 van het oud Burgerlijk Wetboek vormt een dagvaarding voor het gerecht burgerlijke stuiting. De dagvaarding stuit de verjaring voor de vordering die ze inleidt en voor de vordering die daarin virtueel begrepen is.

De appelrechters stellen vast dat de vorderingen tot betaling van een opzeggingsvergoeding en van een schadevergoeding wegens kennelijk onredelijk ontslag verjaard zijn, zonder te onderzoeken of de vorderingen tot betaling van een opzeggingsvergoeding en van een schadevergoeding wegens kennelijk onredelijk ontslag virtueel begrepen zijn in de oorspronkelijke vordering. Aldus verantwoordt zij hun beslissing dat de vorderingen verjaard zijn niet naar recht (schending van de artikelen 15 van de Arbeidsovereenkomstenwet en 2244, §1 van het oud Burgerlijk Wetboek).

TOELICHTING

De formele vereisten van artikel 1034ter, in het bijzonder 4° van het Gerechtelijk Wetboek wat betreft het gedinginleidend verzoekschrift strekken tot bescherming van de verweerder die moet weten wat er van hem gevraagd wordt. De akte kan slechts nietig verklaard worden wanneer er daadwerkelijk belangenschade wordt aangetoond.

Hoewel een onvoldoende precieze omschrijving van het voorwerp van de vordering ongetwijfeld tot belangenschade kan leiden, is dit niet steeds het geval.

Te dezen blijkt uit de gedinginleidende akte duidelijk dat de eiser opkwam tegen een ontslag om dringende redenen waarvan hij de wettigheid door de rechter wou laten beoordelen. Het kan niet worden betwijfeld dat de eiser, die manifest de zwakkere partij was en niet door een advocaat vertegenwoordigd was, ook aanspraken wenste te formuleren ingeval het ontslag om dringende redenen als onwettig beoordeeld zou worden.

Er kan redelijkerwijze niet worden aangenomen dat de werkgever zich niet kon verdedigen omwille van het feit dat de eiser zeer vaag was bij de omschrijving van zijn vordering. Enerzijds immers bepaalt de wet zowel strikt de gevallen waarin een ontslag om dringende redenen mogelijk is als de gevolgen van een dergelijk ontslag om dringende reden. Anderzijds stellen de appelrechters zelf vast dat verweerster zich wel degelijk ook ten gronde, wat betreft de wettigheid van het ontslag om dringende redenen, heeft verdedigd.

Op grond van de algemene overwegingen dat eiser geen concrete veroordeling van verweerster vorderde en dat verweerster zich onvoldoende kon verdedigen omdat eiser zijn vordering niet geconcretiseerd had, terwijl de wet zeer uitdrukkelijk de strikte voorwaarden voor het ontslag om dringende redenen bepaalt evenals de gevolgen van een onwettig ontslag om dringende redenen en eiser zich daadwerkelijk omstandig verdedigd had, verantwoordten de appelrechters hun beslissing dat de inleidende akte nietig is omwille van het feit dat de vordering niet precies geformuleerd werd en de verweerster hierdoor belangenschade leed, niet naar recht.

Overeenkomstig artikel 2244, §1 van het oud Burgerlijk Wetboek vormt een dagvaarding voor het gerecht burgerlijke stuiting. De dagvaarding stuit de verjaring voor de vordering die ze inleidt en voor de vordering die daarin virtueel begrepen is (Cass. 7 mei 2001, S.00.0047.N).

De appelrechters onderzoeken niet of de vorderingen tot betaling van een opzeggingsvergoeding en een schadevergoeding wegens kennelijk onredelijk ontslag virtueel in de oorspronkelijke vordering waren inbegrepen. Zij verantwoordten hun beslissing dat deze vorderingen verjaard zijn dan ook niet naar recht.

*

* *

Op deze gronden en overwegingen besluit ondergetekende advocaat bij het Hof van Cassatie voor eiser dat het U, Hooggeachte Dames en Heren, moge behagen het bestreden arrest te vernietigen, de zaak en de partijen te verwijzen naar een ander hof van beroep en uitspraak te doen over de kosten als naar recht.

Antwerpen, 12 september
2024

Beatrix Vanlerberghe

Bijlagen

1. het exploit van betekening van deze voorziening aan de verwerende partij

